

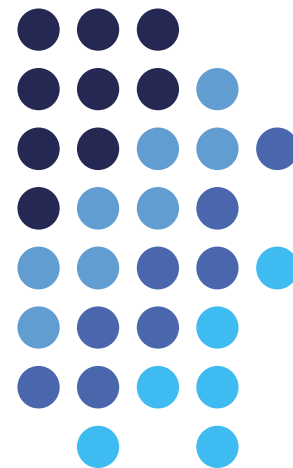
Dofinansowane przez
Unię Europejską

„PODNIESIENIE KOMPETENCJI KADRY DYDAKTYCZNEJ SZKOŁY PODSTAWOWEJ W DUBICZACH CERKIEWNYCH”

OID E10386812

Tytuł prezentacji: **Bułgaria – serce
Bałkanów**. Spojrzenie na położenie, przyrodę i gospodarkę.

Autor: Nina Dobosz-Karpiuk

Bułgaria – Informacje ogólne

Nazwa oficjalna: Republika Bułgarii (bułg. *Република България*)

Stolica: Sofia (jedno z najstarszych miast Europy)

Język urzędowy: bułgarski (zapisywany cyrylicą)

Waluta: Lew bułgarski (BGN)

Przynależność: Członek Unii Europejskiej (od 2007 r.) oraz NATO (od 2004 r.)

Religia dominująca: Prawosławie

Ciekawostka: Bułgaria jest ojczyzną cyrylicy (alfabet ten został stworzony przez uczniów Cyryla i Metodego)

Położenie i granice

- Powierzchnia - 111 000 km² (kraj wielkości ok. 1/3 Polski).
- Strategiczne sąsiedztwo - pomost między Europą a Azją (granica z Turcją).
- Okno na świat - 378 km wybrzeża Morza Czarnego.

Rzeźba terenu

- Nizina Naddunajska - spichlerz kraju na północy.
- Stara Płanina (Bałkan) - 530 km górskiego kręgosłupa.
- Nizina Górnotracka - serce rolnictwa i kultury.
- Masyw Rodopsko-Rylski - alpejski krajobraz i najwyższy szczyt – Musała (2925 m n.p.m.).

Klimat i wody termalne

- Kontrast klimatyczny - bariera gór Bałkan oddzielająca chłodną północ od śródziemnomorskiego południa.
- Bogactwo wód - ponad 700 gorących źródeł mineralnych (drugie miejsce w Europie po Islandii).

- Wykorzystanie - balneologia, turystyka zdrowotna i ogrzewanie.

Flora

- Dolina Róż - światowe centrum produkcji olejku różanego.
- Endemity - sosna rumelijska i bośniacka w wysokich partiach gór.
- Buskuszewa Mura - najstarsze drzewo Bułgarii (ponad 1300 lat).

Национален парк Пирин

Баїкушевa мyрa

- **Исторически данни**
През месец август 1897 г. по поръчка на цар Фердинанд, лесобудит Константин Баїкушев е изпратен да проучи горите в Пирин, Пелистер и Алон. "Голямата гора" на близката гора е открита по време на това пътуване, по чудо оцелява след унищожителен пожар, претреща впечатлението на фона на естествения мляд погряст.
- Първите измервания установяват размерите и – близока 30 метра, обиколка 7,6 метра К. Баїкушев определя възрастта на дървото, чрез специално доставен от Германия "Презлеров срезех".

Баїкушевa мyрa e най-старото еднолично дърво в България – около 1300 години.
Представител e на вида Черна мyрa (Pinus heldreichii).

Ciekawostka

Światowy monopol na róże

Bułgaria produkuje od 70% do 85% światowych zasobów olejku różanego.

Aby wyprodukować zaledwie **1 gram** tego "płynnego złota", potrzeba zebrać ręcznie około 1000–1300 pąków róż przed wschodem słońca, gdy rosa jest jeszcze na płatkach.

Fauna

- Duże ssaki - stabilne populacje niedźwiedzia brunatnego, wilka i kozicy bałkańskiej.
- Via Pontica - gigantyczny szlak migracyjny ptaków nad wybrzeżem.
- Reintrodukcja - sukces w przywracaniu sępów płowych do środowiska.

Ciekawostka

Ptasia autostrada

Nad Bułgarią przebiega *Via Pontica* – jeden z najważniejszych korytarzy migracyjnych ptaków na świecie. Co roku przelatuje tędy ponad 75% europejskiej populacji bociana białego oraz tysiące pelikanów i orłów.

Dofinansowane przez
Unię Europejską

Obszary chronione i UNESCO

- Parki Narodowe - Riła, Pirin (UNESCO), Bałkan Środkowy.
- Srebyrna - Rezerwat biosfery przy Dunaju – raj dla pelikanów.
- Misja - edukacja ekologiczna i walka z masową zabudową gór.

Struktura Gospodarcza (PKB)

- Dominacja usług (67%) - finanse, turystyka, IT.
- Przemysł (28%) - energetyka i górnictwo.
- Rolnictwo (5%) - wysoka jakość i tradycja.

Rafineria oraz tereny rolnicze
w okolicach jeziora Burgas

Dofinansowane przez
Unię Europejską

Lawenda – Bułgaria nowym liderem

Od kilku lat Bułgaria wyprzedza Francję i jest największym na świecie producentem olejku lawendowego. Pola lawendy stały się tak charakterystycznym elementem krajobrazu (szczególnie w Dobrudży), że stanowią teraz główny cel fototurystyki, podobnie jak Dolina Róż.

27.01.2026

„PODNIESIENIE KOMPETENCJI KADRY DYDAKTYCZNEJ
SZKOŁY PODSTAWOWEJ W DUBICZACH CERKIEWNYCH”

Bułgaria to „apтека Europy”

Kraj ten jest największym eksporterem ziół w Unii Europejskiej. Dzięki zróżnicowanemu klimatowi rośnie tu ponad 700 gatunków roślin leczniczych.

Bardzo popularny jest m.in. Mursalski czaj (gojnik) – roślina rosnąca wysoko w górach, uznawana za eliksir młodości i naturalny antybiotyk.

Przemysł i energetyka

- Energetyka jądrowa- Elektrownia Kozłoduj – fundament bezpieczeństwa energetycznego.
- Górnictwo - lider produkcji miedzi i złota w Unii Europejskiej.
- Automotive - ponad 100 firm produkujących części dla największych marek (BMW, Mercedes).

Elektrownia jądrowa Kozłoduj
(bułg. Атомна електрическа централа Козлодуй)

Dofinansowane przez
Unię Europejską

„Bałkańska Dolina Krzemowa”

- Sofia główny węzeł technologiczny Europy Południowo-Wschodniej.
- Atuty - wysokie kompetencje techniczne, niskie podatki (10% CIT/PIT).
- Dynamiczny wzrost eksportu oprogramowania.

Wieżowiec Synergy Tower
w Parku Technologicznym Sofia

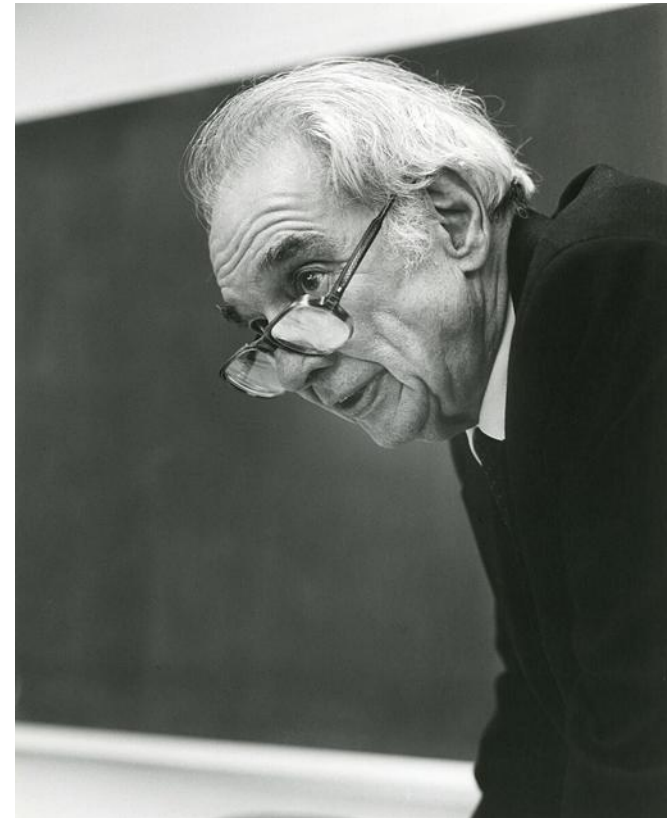

Ciekawostka

Ojciec komputera był Bułgarem

John Atanasoff, wynalazca pierwszego na świecie elektronicznego komputera cyfrowego (ABC – Atanasoff-Berry Computer), był synem bułgarskiego imigranta i zawsze podkreślał swoje pochodzenie.

Turystyka

- Wybrzeże - Słoneczny Brzeg i Złote Piaski (turystyka masowa).
- Zima - Bansko i Borowec – nowoczesne ośrodki narciarskie.
- Kultura - Płowdiw (najstarsze miasto Europy) i turystyka winiarska.

Płowdiw

Złote Piaski
– brzeg morza

Ciekawostka

Płowdiw – starszy niż Rzym

Płowdiw jest uważany za najstarsze nieprzerwanie zamieszkane miasto w Europie (i jedno z najstarszych na świecie). Istnieje od ponad 8000 lat, co oznacza, że tętniło życiem na długo przed powstaniem Rzymu czy Aten.

Starożytny teatr rzymski w Płowdiwie

Źródła i inspiracje

Portal turystyczny i krajoznawczy:

- Bulgaria Travel (Oficjalny portal turystyczny Bułgarii) – bulgariatravel.org (źródło informacji o Dolinie Róż, szczycie Musała i regionach geograficznych).

Dane statystyczne i gospodarcze:

- National Statistical Institute of Bulgaria (NSI) – nsi.bg (dane dotyczące populacji, PKB i eksportu).
- CIA World Factbook: Bulgaria – cia.gov/the-world-factbook (parametry geograficzne i sąsiedztwo).
- InvestBulgaria Agency – investbg.government.bg (informacje o sektorze IT, Synergy Tower i energetyce).

Przyroda i ekologia:

- BSPB (Bulgarian Society for the Protection of Birds) – bspb.org (informacje o szlaku migracyjnym Via Pontica).
- UNESCO World Heritage Centre – whc.unesco.org (dane o rezerwacie Srebyrna i zabytkach Płowdiwu).

Historia i kultura:

- Ancient Plovdiv – oldplovdiv.bg (historia rzymskiego teatru i najstarszego miasta Europy)

Źródła ilustracji:

- Materiały graficzne zostały pozyskane z zasobów: Wikimedia Commons, Pixabay oraz oficjalnych stron promocyjnych regionów Bułgarii (na licencjach Creative Commons).

**Dofinansowane przez
Unię Europejską**

Dziękuję za uwagę

